

Tańce niestylizowane

materiał do nauki samodzielnej Pracowni Tradycji Polskiej

Zespół Pieśni i Tańca Ziemi Szczecińskiej „Krağ”

Pałac Młodzieży — Pomorskie Centrum Edukacji w Szczecinie

Grupa: Krağ, 14 kwietnia 2021 r.

Prowadzący: Artur Kotwas, Dariusz Skrobania, Kapela

siódymka / ländler

---

jest jednym z ludowych tańców wielkopolskich, które nazywa się też ogólnie przybyszami. Przywędrowały one bowiem do Wielkopolski z Zachodu, głównie z Niemiec, ale także z Holandii, Austrii czy Szwecji. Zaadaptowane na potrzeby rodzimego folkloru często uzyskiwały nowe nazwy własne. Przykładem takiego tańca jest właśnie siódemka, którą w warstwie choreograficzno-melodycznej możemy rozpoznać na Biskupiźnie i w Bukówcu Górnym pod nazwą duda, luter lub puszczyany.

Etnograficzna mapa
Polski

Tanec ten posiada nieskomplikowany sposób wykonania. Oparty jest na krokach dostawnych i obrotach wykonywanych w parach wokół wspólnej osi zakończonych tupnięciem, po obwodzie koła lub po promieniach do środka i na zewnątrz. Siódemka grana jest zazwyczaj w metrum 2/4 w żywym tempie. W Wielkopolsce tańczono ją podczas uroczystości weselnych, obrzędowych czy wiejskich zabaw.

siódymka / ländler

Materiał wideo:

<http://tance.edu.pl/pl/lessons/show/dance/758>

Materiał audio:

<http://tance.edu.pl/uploads/files/SIODYMKA.m4a>

Stara baba

Pod tą samą lub bardzo podobną nazwą kryje się kilka tańców z różnych regionów Polski, wykonywanych w odmienny sposób. Inna jest baba z Warmii, inna z Opolszczyzny, jeszcze inna z Kurpiowszczyzny i ze Spisza. Poza nazwą nic je właściwie nie łączy. Najbardziej rozbudowany pod względem choreograficznym jest taniec stara baba z Kurpiów.

Etnograficzna mapa
Polski

Na Kurpie taniec stara baba przeniknął prawdopodobnie z sąsiednich Mazur wraz osadnikami olenderskimi. Wykonują go cztery pary (lub ich wielokrotność), wywoływane na środek izby przez gospodarza lub wodzireja zabawy. Jest to taniec szybki, metrum 2/4. Pary ustawiają się w sali na rogach kwadratu. Nazwa tańca pochodzi od pierwszych słów przyśpiewki towarzyszącej tańcowi: Stara baba, a dziód młody, pognali byśki do wody. Od wody, od siana, moja babo kochana! Tancerze w ujęciu zamkniętym (dyszlowym) przemieszczają się krokiem cwału (krokiem dosuwany, boczny) do i od środka izby. Dwie pary zbliżają się do siebie po przekątnej izby, dwie pozostałe stoją w miejscu lub wykonują pojedyncze obroty w miejscu, po czym ruszają do środka i wracają na swoje miejsce w rogach.

Obroty w miejscu wykonują z nogi na nogę, zakończone dwoma akcentowanymi stąpnieniami i wymachem rąk na zewnątrz jak w olendrze (niekiedy bez rozłączania rąk, same podwójne stąpnienia). Podczas tańca pary mogą się także mijać zarówno po krzyżu, jak i po bokach kwadratu. Ponadto podczas mijania się par może nastąpić zamiana partnerów, których trzeba oddać lub przekazać podczas kolejnego mijania się par w środku lub po boku izby. Taniec kończy podwójny lub potrójny przytup w miejscu po ostatnim obrocie w miejscu (w rogach kwadratu).

Na Warmii i Mazurach znany był taniec o nazwie baba. Tańczono go zarówno na zabawach wiejskich, jak i miejskich, i miał charakter prześmiewczy. Tancerze poruszali się dosyć wolno i ociężale, z przytupywaniem i przesadnym kiwaniem na boki, naśladującym chód wiejskiej baby (tzw. bukanie). Na Spiszu zaś taniec stara baba był dawniej częścią obrzędu oczepin i wiązał się z obtańcowaniem przez weselników panny młodej. Na Opolszczyźnie taniec staro babo odbywał się do słów przyśpiewki: Powiedz, stara babo, po czym grabie są? Powiedz, stara babo, po czym grabie są? Po dwa, po trzy i po cztery, kiere lepsze są. Pary, w ujęciu otwartym (np. jak w polonezie), ustawione w dwóch szeregach, zbliżały się do siebie powoli na kilka kroków (najczęściej sześć) i powracały tyłem na swoje miejsce. Powrót na miejsce akcentowano trzema tupnięciami w miejscu, po których następował pełen obrót pary w lewą stronę, potem kolejne trzy tupnięcia w miejscu i pełen obrót pary w prawą stronę.

Stara baba

Materiał wideo:

<http://tance.edu.pl/pl/lessons/show/dance/736>